

kat végző ember tud készíteni. S, milyen biztató, hogy maréknyi kisebbségi táborunkban olyan erők rejlenek, — mint Almásy — akinek a modern úri-szobák, háló, ebédlő, kellemes és praktikus beosztású előszoba tervezeteit beográdi, zágrábi és szlovéniai bútorgyárak is megvásárolják.

Iparművészetünk, látjuk kialakulás-

ban van. A további eredmény már mértő kisebbségi társadalmunk jóakarátán és áldozatkészségén múlik.

Figyelmesen szétekintünk nemzedékünk munkálkodása felett, új rétegünk munkásságának tudatával gazdagodtunk; ha nem is többet, de bátran elmondhatjuk: vagyunk! **Lévay Endre**

Részlet Szubotica zeneförténelméből Krombholz Károly zongoraművész egyik zongoraművének megjelenéséhez

Ha a szubotikai zenei élet fejlődési folyamatát figyelemmel kísérjük, szembeöltő módon feltűnik a mai fiatal muzsikusk generáció szorgos munkálkodása egy magasabbrendű zenei élet kifejlésére érdekében.

Azonban annak ellenére, hogy a magukat produkálni óhajtók — feltételezzük — a lehető legjavát adják képességeiknek, mégis vannak közöttük olyanok, akik nem tisztán az előbb említett célt tartják szem előtt, hanem ezt a magasztos célt eszköznek tekintve, egészen más okokból (pl. hiúsági —, vagy egzisztenciális okokból) lépnek nyilvánosság elé. Ezeknél természetesen nem csak a fenti cél, de maga a produkció is csak másodrendű kérdéssé süllyed s ez roppant hátrányos befolyással van a zenei élet továbbfejlesztésére minthogy a laikus közönség nem is szólva a néha ellenkező beállításig fajuló „kritikák“ megtévesztő hatásáról — nem igen tud különbséget tenni a valóban értékes és az értéktelen zene között. A zseniális természet azonban gondoskodott róla, hogy ezt a visszás helyzetet némiképpen helyreüsse: *a tehetségtelen idő előtt emészti fel önmagát, míg a tehetség bármily körülmények között, de mindig érvényesül.*

A mi városunk fiatal zenészgenerációjában — mint mindenütt — igen elenyészően kevés az *igazi tehetség*; a legtöbbje

többé-kevésbé tehetségtelen utánzó (s ilyen van jóegynéhány...), akik adott esetben mindenben azt teszik, amit az a kevés kivételes tehetségű, csak azért, hogy legalább látszólag ne maradjanak a többi mögött. Azonban az igazi tehetség munkálkodásának színhelyén mindig vannak és lesznek dilettánsok is, amelyek minden megkezdett, vagy kiépített útát lejártnak... letaposnak...

Városunk nagyon keveseinek egyike, akit nálunk általában „representatív-man“-nak neveznek s akire elsősorban gondolnak, ha városunk mai zenei életéről van szó: Krombholz Károly.

Mindannyian ismerjük őt.

Tudjuk, hogy zongorahangversenyei már évek óta kivételes eseményszámba mennek úgy nálunk, mint az országunk különböző helyein; hogy az egész országban aligha van zongorista, aki nálánál nagyobb tudással, pianisztikus kvalitásokkal rendelkezik.

Tudjuk róla továbbá, hogy mint pedagógus is olyan népszerűségnek örvend, amire eddig aligha volt példa. Magyarázata ennek az egyéni, a legszélesebbkörű tudáson alapuló módszer, amelynek révén nemcsak hangszerének ügyes kezelőjévé, hanem komoly zenésszé is képezte ki tanítványait. Gondoljunk csak az általa bevezetett diákmatinéokra! Ezek mindmegannyi komoly, a maguk nemé-

ben világvárosi viszonylatban is helytálló produkciók! Mióta meghonosította városunkban ezeket a növendékmatinékat, többen megkísérelték hasonló minőségben nyilvánosság elé lépni, de ezek az utánzások kvalitás és siker tekintetében úgyszólván minden esetben éles elentétben állottak az ő hasonnemű produkcióival.

Krombholzot jól ismerjük mint komoly, modern zeneszerzőt is s ebben az egy vonatkozásban a dilettánsok raja őt nem követheti, minthogy ezen a téren kizárólag igazi tehetségnek van helye.

Műveinek legnagyobb részét a zág-rábi és beográdi rádiók is közvetítették már; szerzői estjei országos jelentőségűekké váltak. Fiatal kora ellenére már is nagyszámú műnek szerzője: etüdök, darabok (zongorára, kétkézre); szvit, fantázia (két zongorára); egész csomó növendékeknek való átirat; továbbá Liszt, Schubert, Dvorzák, Mussorgski, Rachmaninoff, Ramean legjelentősebb műveinek két zongorára való átültetése, stb.

Krombholz Károly neve rövid néhány hét alatt európai hírűvé vált: egyik szerzeménye, a nálunk már is jól ismert, többször hallott „Suite miniature” megjelent a világhíres „Röder“-féle nyomásban. Beograd, Zagreb, Leipzig, Prága legnagyobb tekintélyű zeneműkiadói propagálják a művet, melyet a jövő szezonban külföldi rádiók is közvetíteni fognak neves interpretátorok előadásában.

Mi szuboticaiak jogos büszkeséggel, örömmel osztozunk nagyfontosságú, internacionális jellegű sikerében annyival is inkább, mert ha az utóbbi egy-két évtized termelt is nálunk különböző átlagon felüli zenei képességeket, ezek csak helyi, vagy csak ritkább esetben

országos viszonylatban tűntek fel. Éppen azért, mert mindazt, amit elért, tisztán a maga erejével és tehetségével érte el, — kétszeresen meg kell őt becsülnünk, s ha az utókor valaha majd olvasni fogja Szubotica város zenei életének történetét, úgy az ő neve a legelsők között fog tündökölni s a beláthatatlan jövő egyetemes zenetörténelme a többi nagyok között hallhatatlanként fogja őrizni örök időkre...

Dr. P. B.

Megemlékezés

A nyár lassú, bánatos léptekkel osont be a tiszaparti városkába. Forró lehellete gyászos szélcsendbe vonta az uccákat és a szöke folyó partját. A vizen tiszavirágokat hozott messziről a szél. Bután, gyermektegen röpdöstek és úgy hullottak holtan a Tiszába, mint ősszel a sárga falevelek.

Temetőben járunk és emlékezünk.

Alig hogy eltemettük Nagy Jánosunkat, már is eltávozott tőlünk akarásunk másik szent szimbóluma:

**Tóth József,
meghalt 19 éves korában.**

Ifjú kultúrtáborunk ismét elvesztett egy értékes harcost. Az ecset, a véső kihullott a művészi kezekből és mi egy nagy reménnyel szegényebbek lettünk. A halál életének hajnalán ragadta el tőlünk.

Olyan rövid volt az élete, mint a Tiszavirágé.

„Alig, hogy született már is semmivé lett”.

Zászlónk második tekete szalagja Tóth József emlékét örökre szívünkbe véste...

A. A.

A „Híd” a vajdasági magyar fiatalok egyedüli sajtóorgánuma!